

УКООПСПІЛКА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Хмельницького кооперативного
торговельно-економічного інституту

30 08 2017 р., протокол № 1

Голова вченої ради П.М. Коваль

Введено в дію наказом ректора

Від 30 жовтня 2017 р. № 174-Д

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БІБЛІОТЕКУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ**

1. Загальні положення

1.1. Бібліотека Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (далі – Бібліотека) є одним із основних структурних підрозділів Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (далі – Інститут, ХКТЕІ), який забезпечує літературою, інформацією навчально-виховний та науковий процес, інноваційні потреби учасників освітнього процесу Інституту і діє на підставі «Положення про бібліотеку Хмельницького кооперативного-торговельно-економічного інституту» (далі - Положення), що затверджується ректором інституту.

1.2. Дане Положення розроблене на основі Примірного положення про бібліотеку вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 641 від 06.08.2004 р.

1.3. У своїй роботі Бібліотека керується Конституцією України, законами України «Про вищу освіту» № 1556-VIII від 01.07.2014 р. із змінами та доповненнями, «Про освіту» №2145-VIII від 05.09.2017 р. із змінами та доповненнями, «Про бібліотеки і бібліотечну справу» № 32/95-ВР від 27.01.1995р. із змінами та доповненнями, «Про науково-технічну інформацію» № 2657-XII від 25.06.1993 р. із змінами та доповненнями, «Про захист персональних даних» № 2297-VI від 01.06.2010 р. із змінами та доповненнями, «Про інформацію» №2657-XII від 02.10.1992 р. із змінами та доповненнями, «Про Концепцію Національної програми інформатизації» № 75/98-ВР від 04.02.1998 р. із змінами та доповненнями, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, нормативними актами МОН України, стандартами з бібліотечної справи, Статутом ХКТЕІ, Положенням про бібліотеку ХКТЕІ, Правилами користування бібліотекою ХКТЕІ.

1.4. Своєю діяльністю Бібліотека сприяє реалізації державної політики у галузі освіти і культури, дотримуючись принципів гуманізму і демократизму, пріоритету загальнолюдських цінностей і моралі.

1.5. Інститут забезпечує правові, організаційні, фінансові та матеріальні умови, необхідні для функціонування Бібліотеки, зокрема, належне зберігання, використання і поповнення її фондів, комп'ютеризацію та технічне оснащення Бібліотеки.

1.6. Загальне методичне керівництво Бібліотекою здійснює Науково-методична бібліотечна комісія Міністерства освіти і науки України, методичний центр бібліотек закладів вищої освіти (Наукова бібліотека ім. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 27 від 20 січня 2005 р.).

1.6. Порядок доступу до бібліотечних фондів та інформаційних ресурсів, перелік основних послуг і умови їх надання визначаються Правилами користування бібліотекою, які затверджуються ректором Інституту і складаються на основі Типових правил користування бібліотекою.

2. Основні завдання

2.1. Забезпечення повного, якісного і оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, педагогічних та науково-педагогічних працівників, співробітників інституту згідно з їх інформаційними запитами на основі широкого доступу до бібліотечних та інформаційних ресурсів.

2.2. Формування бібліотечного фонду відповідно до профілю Інституту, який повинен відповідати вимогам стандартів освітньої програми та інформаційним потребам усіх категорій користувачів.

2.3. Сприяння вихованню гармонійної, морально досконалої особистості, свідомої свого громадянського обов'язку та відкритої до інтелектуального і творчого розвитку.

2.4. Пропагування та розкриття за допомогою всіх бібліотечно-інформаційних засобів змісту загальнолюдських цінностей, культурно-історичної, духовної та наукової спадщини, ідеї національного державотворення.

2.5. Розширення номенклатури бібліотечно-інформаційних послуг, удосконалення традиційних і впровадження нових бібліотечних форм і методів роботи на основі новітніх інформаційних технологій та комп'ютеризації інформаційно-бібліотечних процесів.

2.6. Створення електронних баз даних, організація та ведення довідково-бібліографічного апарату з використанням як традиційних, так і новітніх інформаційних технологій.

2.7. Ведення самостійної та спільної з іншими організаціями і установами науково-дослідної, навчальної та організаційно-методичної роботи з питань інформатики, бібліотекознавства, бібліографії та книгознавства.

2.8. Навчання інформаційної культури користувачів, навичкам роботи з інформаційними ресурсами як на традиційних, так і на електронних носіях та впровадження культурно-просвітницьких комплексних програм – ефективної та сучасної форми спілкування бібліотекарів з широкою аудиторією користувачів, які допомагають студентській молоді у формуванні світогляду, творчості, духовності, розвитку її комунікативних навичок, самоорганізації, надають можливості отримання додаткових знань задля професійного та особистісного росту.

2.9. Координація та кооперація діяльності Бібліотеки зі структурними підрозділами Інституту.

2.10. Здійснення, на підставі відповідних договорів, спільної діяльності з бібліотеками інших систем і відомств України та зарубіжних країн, навчальними закладами, науковими установами, органами державної влади, громадськими, комерційними організаціями, бізнес-структурами.

2.11. Здійснення господарської діяльності, спрямованої на забезпечення та оптимізацію інформаційного і бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів.

3. Основні функції

3.1. Здійснює інформаційне та бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів.

3.1.1. Організовує диференційне (індивідуальне та групове) обслуговування користувачів на абонементі, у читальних залах та інших пунктах видачі документів.

3.1.2. Безкоштовно надає користувачам Бібліотеки основні бібліотечні послуги.

3.1.3. Реалізує можливості взаємовикористання бібліотечних фондів за допомогою міжбібліотечного, внутрішнього та міжнародного книгообміну, електронної доставки документів тощо.

3.1.4. Вивчає інформаційні потреби студентів, педагогічних та науково-педагогічних працівників, здійснює оперативне забезпечення інформаційних запитів користувачів, використовуючи різні форми і методи індивідуального, групового і масового інформування. Проводить соціологічні опитування та дослідження читацьких інтересів з метою оптимізації їх задоволення.

3.1.5. Підвищує ефективність інформаційного забезпечення користувачів через надання доступу до інформаційних ресурсів як в Україні, так і за її межами (в т. ч. через Інтернет).

3.1.6. Організовує співпрацю зі структурними підрозділами Інституту, надає їм необхідну методичну допомогу та інформаційні послуги.

3.1.7. Готує списки літератури, створює електронні бази даних на допомогу науковій та навчально-виховній роботі Інституту, виконує всі види бібліотечних довідок, проводить бібліографічні огляди, організовує книжкові виставки тощо.

3.1.8. Організовує для користувачів заняття з основ інформаційної культури, бібліотекознавства та бібліографії. Пропагує бібліотечно-бібліографічні знання шляхом проведення індивідуальних бесід, консультацій, групових занять тощо.

3.2. Формує бібліотечні фонди згідно з навчальними планами і програмами навчального закладу шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, періодичних, аудіо-, відео-, видань, CD-, DVD- дисків та електронних баз даних, вироблених в Україні, так і закордоном.

3.2.1. Здійснює організацію, раціональне розміщення та облік основних і підсобних бібліотечних фондів, їх зберігання, реставрацію, копіювання та оцифрування.

3.2.2. Систематично аналізує використання бібліотечних фондів з метою їх оптимізації.

3.2.3. Для підтримки якісного стану бібліотечного фонду вилучає документи, що втратили актуальність, наукову та виробничу цінність, зношені, дефектні та дублетні примірники згідно з діючими законодавчими

актами. Вилучення документів за ідеологічними чи політичними ознаками забороняється.

3.3. Створює і веде систему бібліотечних каталогів, бібліографічних картотек та баз даних на традиційних і електронних носіях інформації з метою багатоаспектного розкриття змісту бібліотечно-інформаційних ресурсів.

3.3.1. Бере участь у створенні галузевих, регіональних, загальнодержавних та міжнародних баз даних.

3.4. Проводить роботу з пропаганди та розкриття документально інформаційних ресурсів як традиційними методами, так і з застосуванням комп'ютерних технологій.

3.4.1. Спільно з відповідальними за виховну роботу в Інституті, студентським самоврядуванням, партнерами проводить масові заходи (читацькі конференції, літературні, музичні вечори, диспути, лекції, тренінги, літературні та книжкові виставки тощо), спрямовані на підтримання позитивного іміджу ХКТЕІ та Бібліотеки, здійснення просвітницької діяльності, популяризації досягнень вітчизняної та світової науки, культури та літератури.

3.5. Бере участь у міжнародних бібліотечних програмах та проектах.

3.6. Вивчає і впроваджує в практику роботи передовий бібліотечний досвід та результати науково-дослідних робіт. Здійснює перехід на новітні бібліотечні технології.

3.7. Проводить науково-методичну роботу: аналітичну, організаційну, консультативну з вдосконалення всіх напрямків діяльності Бібліотеки.

3.8. Забезпечує безперервну освіту, підвищення професійного, загальноосвітнього та культурного рівня працівників Бібліотеки.

4. Управління. Структура та штати. Матеріально - технічне забезпечення.

4.1. Керівництво Бібліотекою здійснює директор, який підпорядковується ректору та проректору з науково-педагогічної та виховної роботи та є членом Вченої ради Інституту. Директор Бібліотеки обирається Вченою радою Інституту за конкурсом таємним голосуванням на умовах передбачених контрактом і затверджується наказом ректора.

4.2. Фінансування і комплектування бібліотечних інформаційних ресурсів (згідно з діючими нормами забезпечення літературою навчального процесу) здійснюється за рахунок загального і спеціального фондів. ХКТЕІ виділяє бібліотеці відповідно до діючих норм необхідні службові й виробничі приміщення, забезпечує комп'ютерною технікою, технічним обладнанням і устаткуванням тощо відповідно до вимог законодавства.

4.3. Працівники Бібліотеки призначаються і звільняються наказом ректора за поданням директора Бібліотеки.

4.4. Структура та штатний розклад Бібліотеки затверджуються ректором Інституту за поданням директора Бібліотеки і мають забезпечувати повноцінне функціонування Бібліотеки, сучасний рівень інформаційного та

бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів, надання їм можливості використання необхідної комп'ютерної техніки, доступу до електронних баз даних, Інтернету тощо.

4.5. Директор у межах своїх повноважень несе відповідальність за організацію роботи Бібліотеки, результати її господарської діяльності, стан і збереження фонду та іншого майна, надає розпорядження, які обов'язкові для всіх працівників Бібліотеки.

4.6. Забороняється використовувати приміщення Бібліотеки для робіт, не передбачених завданнями Бібліотеки.

4.7. Забороняється переміщення Бібліотеки без надання їй рівноцінного упорядкованого приміщення для обслуговування користувачів Бібліотеки, роботи працівників, зберігання бібліотечних фондів.

4.8. Завдання, зміст роботи, взаємовідносини, права і відповідальність Бібліотеки визначаються відповідними положеннями, Положенням про бібліотеку, Правилами користування бібліотекою та технологічними інструкціями.

4.9. Правила користування бібліотекою розробляються на підставі даного положення і затверджуються ректором Інституту.

4.10. Річні плани та звіти про роботу Бібліотеки, затверджені ректором Інституту, подаються у встановлені терміни до обласного методичного центру (Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету).

4.11. Для узгодження діяльності Бібліотеки з навчальною, науковою, виховною роботою Інституту та надання їй дієвої допомоги у вирішенні актуальних питань бібліотечної діяльності на правах дорадчого органу створюється Бібліотечна рада, до складу якої входять найбільш ініціативні читачі – представники структурних підрозділів Інституту. Склад Ради затверджується ректором або проректором з науково-педагогічної та виховної роботи.

4.12. Режим роботи Бібліотеки встановлюється відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку ХКТЕІ.

4.13. З метою збереження бібліотечних фондів, дотримання санітарно гігієнічних норм та вимог з охорони праці працівників Бібліотеки раз на місяць проводиться санітарний день.

5. Права та обов'язки

5.1. Бібліотека має право:

5.1.1. Визначати зміст та форми своєї діяльності залежно від завдань, зазначених у Положенні.

5.1.2. Представляти Інститут у різних установах і громадських організаціях, брати безпосередню участь в роботі наукових конференцій, нарад, семінарів з питань бібліотечної та інформаційно-бібліографічної діяльності як в Україні, так і за її межами.

5.1.3. Визначати згідно Правил користування бібліотекою види і розмір компенсації за збитки, завдані користувачем бібліотечному фонду, обладнанню та іншому майну Бібліотеки.

5.1.4. Знайомитись з навчальними планами, програмами та тематикою науково - дослідної роботи Інституту. Отримувати від структурних підрозділів Інституту матеріали та відомості, необхідні для вирішення поставлених перед Бібліотекою завдань.

5.2. Бібліотечні працівники мають право:

5.2.1. На підтримку з боку Інституту в організації підвищення кваліфікації працівників Бібліотеки, створення необхідних умов для їх самоосвіти, забезпечення участі в роботі методичних об'єднань, наукових конференцій, семінарів з питань бібліотечно-інформаційної та культурно-просвітницької роботи.

5.2.2. На представлення до різних форм заохочення, нагород та відзнак, які передбачені для працівників освіти і культури.

5.2.3. На щорічну відпустку, додаткові відпустки згідно Закону України «Про відпустки» та Колективного договору Інституту.

5.3. Бібліотека зобов'язана:

5.3.1. Своєю діяльністю забезпечувати реалізацію прав громадян на бібліотечне обслуговування, встановлених Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

5.3.2. Обслуговувати користувачів згідно з Правилами користування бібліотекою ХКТЕІ.

5.3.3. Не використовувати відомості про користувачів Бібліотеки та їх читацькі інтереси з будь-якою метою, без їхньої згоди.

5.3.4. Звітувати про свою роботу перед Вченою радою Інституту.

5.4. Бібліотечні працівники несуть відповідальність за:

5.4.1. Виконання трудових обов'язків згідно з нормативно-правовими актами про працю в Україні та колективним договором Інституту.

5.4.2. Збереження бібліотечного фонду та майна Бібліотеки відповідно до чинного законодавства.